

Diction

Ex Libris Nicolai

1776

(25) 183

M O W A

J. W. JMCI PANA ANDRZEIA
MOKRONOWSKIEGO

GENERAŁA LIEUTENANTA w WOYSKU KOR:
MARSZAŁKA KONFEDERACYI GENERALNEY KORONNEY
Y SEYMOWEGO.

PRZY ZAGAIENIU SEYMU DIE 26. AUGUSTI 1776.

M I A N A.

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE NASZ MIŁOSCIWY.

AKIE było życzenie W.K. Mci, takie zdanie Prześ: Senatu, taka wola Rycerskiego Stanu, aby związkiem Konfederacyi Seym terazniejszy był działany. Podobnych albowiem, choć w różnych sposobach, szukała ratunkow każda Rzeczpospolita, bądź nachylona do upadku bądź przez burzliwe Obywatelów umyśły rozdwoiona, aby takowym węzłem podzielone części spoiwszy, prędzey się w nagłych razach podeprzeć mogła. Ktoraż tych wieków, iak nasza sroższych nieszczęścia ciosow doznawała? niechcę wzruszać bolu świeżych tak okrutnych ran w twym czułym, a litościwym sercu, Nayiaśnieyszy KROLU, ni waszych roziaćrzać dolegliwości, Zaczni Oboyga Narodów Obywatele, od lat tylu uciśnieni, a od czterech odłączeni, a prawie odcięci od kochanych Braci Naszych, przez oderwanie nayobfitszych Prowincyi. Europa zadumiona patrzy na to, ale milczy, wspo-

A

915101

III

minają z żalem Kraie inſze klęski Naſze, y tym nieſzczęśliwym z Naſ przykładem ſiebie od podobney zguby oſtrzegają. Mowią oni, a my czuiemy, że niezgoda naſza y nierząd ſprawiły, żeśmy ſię tak uſzkodzili, bo u ſiebie zwatleni, ni ſobie, ni komu użyteczni bydź nie możemy. Rozerwani w kaſzdey radzie, chwieiacy ſię w rezolucyach, do powszechney Narodu pomyślności ſzukamy tylko oſobiſtego uſzczęśliwienia; bo mało tey cnoty Patryotycznej, która dla Dobra publicznego z właſnych Fortun y życia ſamego ofiarę czynić zwykła. Ubiegamy ſię ah! iakiemi czaſem drogami po prywatne mienie, które z natury ſwoiey już nietrwałe, naoſtatek ie przez zbytki utracamy. A gdyby ſię y cokolwiek z nich zatrzymało, czyż w nierządzie, w iakim żyemy ubeſpieczone być może? Prawa na moment piſzemy, a tym poſłuſzni być nie chcemy, iakby tylko dla ſłabſzych ſtanowione były; część Narodu od nich wolną ſię ſądząc, ſamym paſſyom podlegamy.

Wynieſieni łaską Krolow, niewdzięcznością im płaciemy, a często tey ſamey ich ſzczodrobliwości na umartwienie ſerca ich zażywamy, Darami Oyczyzny obficie opatrzeni, wewnętrzności iej raniemy, y od miłości tey dobrej y hojney Matki ſię odrywamy; ſami walcząc między ſobą, niſzczemy ſię, a ciało Rzeczypoſpolitey polityczne rozdzieramy, y do tego ſtopnia nieſzczęść ią przywiedziemy, że właſnego majątku niepewni, w niebeſpieczeńſtwie uſtawicznym, obcą broń w ręku na Naſ widzimy. Niepoſłuſzni Prawom, niechcąc Rządu, cudze rozkazy wykonywać muſiemy. Wſzakże ten los okrutny trwać będzie, ieżeli miłość prawdziwa ieſzcze w naſ dla Oyczyzny niewy-

185
gaśla, ferc naszych nie zagrzeie, ieżeli rozum zdrowy oczu nam nie otworzy, chyba iuż cnotę Obywatelską za prożne nazwisko rozumiemy, y o własną całość przynajmniej w Rządym zachowaniu tego, co Nam wyroki zostawiają starania zaniedbamy. Ależ przecie Szlachetność w myśli, y wspaniałość dawna w duszach Polaków nie zatarta; za iey pocho-
pem mieymy ufność Prześwietne zgromadzo-
ne Skonfederowane Stany w BOGU Zastępów,
który tworzy Królestwa, y wzmacnia Narody,
że y Naszego ieszcze nie obali, lecz go pode-
prze, przy naszym wiernym z ufnością w nim
staraniu, y pracy iednostajney, w tym tu po-
święconym mieyscu, gdzie Wiara Święta pa-
nująca utrzymana, dla ktorey Przodkowie nasi
krew wylać nie wzdrygali się, w tey Święt-
cy, uszanowaniem dla Królów naszych zaszczy-
coney, miłością swobod oyczytych upowa-
żnionej. Wszakże znamy Miłościwy KROLU
Nasz, uroczyście Twoje z tym Narodem, na
ktorego łonie wychowany jesteś, obowiązki;
znamy gorliwe y szczerę serca Twoiego dla
niego pragnienia y chęci; nie podobna, abyś
od nas dla siebie niedoświadczył ufności. Bo-
leiesz iako KROL, Oyciec Ludu powierzone-
go sobie, y naypierwszy Obywatel; a boleiesz
tyle, ieżeli nie więcej ieszcze iak my wszy-
scy, bo w Tobie Miłościwy Panie powiszechne
Narodu są zkoncentrowane żale, nad strapiona-
tą Oyczyzną, chwytaś momenta, y ktorakoł-
wiek zaświeci sposobność, wyciągasz do zara-
towania iey ręce ku Nam, abyśmy Ci poma-
gali. Ja partykularnie wkroś przenikniony ie-
stem uśliwam W. K. Mci Pana Mego Miłościwe-
go Dobrocią. Starać się zatym ze wszystkich
sił będę, usprawiedliwić ją czynami memi. Do-

A ij

106
bro publiczne i edynym Moim celem y wymia-
rem będzie, naymilszy dla mnie y nayzaco-
wnieyszy obowiazek. Czuie y czuć poki życia
będę niezmierną obligacyą Wam Prześwietne
Skonfederowane Stany za wybor Osoby moiey
z łaski waszey na tym mieyscu postawionej.
W kaźdey przeszley życia moiego porze, nie
miałem inzey myśli, ni chcenia, tylko wszy-
stkie siły moie poświęcać tey kochaney Oyczy-
źnie, bez chciwości, ni zyskow, ni ozdob, ni
honorow; tym samym sercem poświęcam y
teraz Osobe, serce, y wszystko moie; na u-
ługi tey miłej, a niešťczęśliwey dzisiay Rze-
czypospolitey, zapraszaiąc zgromadzonych na
ratunek iej Stanow. Znam w nich cnotę;
znam gorliwość, abyśmy ia wspólnie wszyscy
iuz z gruntu obalaiącą się podnosili, y zdarz BO-
ZE wydźwigneli, aby tey chwili, ieszcze u-
chybiwszy, Imię Polakow nie zginęło, a My
we łzach nie pomarli.

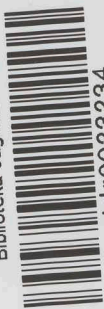

Wolffoy cheu maytruarde (Zamiray
z ser holson re kotorn huch = dalehuy
nie e bale nueli -
Bamney y tuzestnisi ala majego hira
Wolffoy Wolffoyliniaa Saret lya neta,

1790. 6. 10. *San. de Cam. Kugler. Wina. Wengereking. 9. 6. 1790.*

25.000 —

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023234

